

Implementatie Clientenparticipatie

oktober 2017

Versie 1. 18-09-2017

Deelproduct Cliëntenparticipatie (B1a)

Aanleiding:

In de regio Helmond is de Integrale Geboorteorganisatie (IGO) JIJ WIJ samen in Geboortezorg opgericht (2016) met als doel de Geboortezorg in het adherentiegebied van het Elkerliek ziekenhuis Integraal te organiseren en in te kopen. JIJ WIJ is een landelijke pilot.

Vanaf de start van JIJ WIJ heeft de cliënt een plaats gehad binnen de organisatie. Landelijk en regionaal bestaat er veel belangstelling voor de cliëntenparticipatie. In het Implementatieplan Zorgstandaard Integrale Geboortezorg opgesteld door o.a. CPZ (College Perinatale Zorg) alle beroepsgroepen en Patiënten federatie Nederland staat bij fase 2 inrichting cliëntenraad (januari 2019).

<https://www.kennisnetgeboortezorg.nl/over-cpz/133-implementatieplan-zorgstandaard-integrale-geboortezorg>

In de visie van JIJ WIJ staat beschreven “moeder en kind staan centraal”. Om dit kracht bij te zetten dienen we de cliëntenparticipatie vorm te geven.

Participatie van de cliënt vindt plaats op diverse vlakken.

- Inspraak in zorg. De wens van de cliënten staat beschreven in het document: Cliëntenperspectief kwaliteit integrale Geboortezorg (6 november 2014) opgesteld door NPCP (Nederlandse Patiënten, Consumenten federatie) Dit kan door middel van een Moederraad.

<https://www.kennisnetgeboortezorg.nl/kennisbank/clientparticipatie/documenten/7972-clientenperspectief-op-kwaliteit-integrale-geboortezorg-npcf>

- Inspraak participatie als adviserend orgaan op organisatorisch vlak. Dit hebben wij geregeld met de mogelijkheid voor de cliëntenraad zitting/ deelname te hebben binnen JIJ WIJ samen in Geboortezorg (**hier dienen we visie en deelname te actualiseren?**)

Om de cliëntenparticipatie in de regio te optimaliseren dienen we (eventueel) een cliëntenraad en/of een moederraad in het leven te roepen.

Definitie: Een cliëntenraad (Moederraad) is een onafhankelijk adviesorgaan waarin (aanstaande) ouder(s) zitten. Zij praten mee over de zorg die het VSV (de Integrale Geboorteorganisatie) biedt, vanuit de positie van zwangere vrouwen en partners. (bron: Implementatie van de Zorgstandaard Integrale Geboortezorg. CPZ)

Doel:

Het doel van de cliëntenparticipatie is de stem van de (aanstaande) moeder bij te laten dragen aan de verbetering van de geboortezorg binnen de geboortezorgketen JIJ WIJ en daarmee de gehele geboortezorg in de regio. De stem van de cliënt houdt de zorgverlener en zorgontwikkelaars scherp. We praten met de cliënt en niet over de cliënt.

Acties:

- De cliëntenparticipatie binnen het bestuur van JIJ WIJ te her activeren → bestuur
- Oprichten van een moederraad in de regio Helmond → voorstel zie dit deelproduct

Stappenplan:

1. De werving van kandidaten voor de Moederraad
2. Beschrijven status en hoe samen te werken met de moederraad
3. Communicatie/ Afspraken/ Evaluatie

1. Werving
 - a. Elke praktijk/ zorgverlener ontvangt een mail met de vraag cliënten te benaderen op het spreekuur of door de kraam tijdens de prenatale huisbezoeken om mee te denken over het vormgeven / verbeteren van de geboortezorg in de regio
 - b. Er wordt binnen JIJ WIJ een of meerdere aanspreekpunten (1 per discipline) benoemd met de volgende taken;
 - i. Organiseren ieder jaar met de leden van de moederraad een startbijeenkomst waarin de planning van de vergaderingen en de vertegenwoordiging wordt vastgelegd
 - ii. Hebben overzicht van de huidige leden in de moederraad en het verloop van hun zittingstermijn
 - iii. Houden feeling met de zittende leden
 - iv. Stellen de agenda op en leiden de bijeenkomsten
 - v. Rapporteren de uitkomsten, verslagen aan het bestuur van JIJ WIJ
2. Beschrijven status en hoe samen te werken met de moederraad. Hiervoor zijn al voorbeelden in het land beschreven. Er bestaan twee mogelijkheden om de moederraad te laten participeren. Voorbeeld: <http://docplayer.nl/48812313-Klein-maar-fijn-project-clientenparticipatie.html>
 - a. Focusgroepen. Dit zijn bijeenkomsten waar specifieke delen van de zorg of voorstellen worden voorgelegd aan een groep waarbij gevraagd wordt naar de mening en ideeën van de groep. Hier horen geen zorgverleners direct bij aanwezig te zijn.
 - b. Spiegelbijeenkomsten. De stem van de cliënt wordt retrospectief gehoord. Tijdens deze bijeenkomsten wordt de ervaring (ten aanzien van de geboortezorg) van de cliënt gevraagd. Dit is veelal op een vooraf afgebakend stuk. Zorgverleners mogen aanwezig zijn maar alleen als toehoorder.
3. Communicatie/Afspraken/Evaluatie
 - a. Overlegschemata met data en tijden voor een jaar vastleggen
 - b. Agenda en bespreekonderwerpen worden tijdig (2-4 weken voorafgaand aan het overleg met de moederraad) naar alle leden van de moederraad gemaild / verzonden. Ook moeders kunnen zo hun bespreekpunten inbrengen
 - c. De moederraad benoemt jaarlijks een moeder die contactpersoon is voor de incidentele vragen
 - d. Na een jaar evalueren van de werkwijze

Bronnen:

- <https://www.kennisnetgeboortezorg.nl/over-cpz/133-implementatieplan-zorgstandaard-integrale-geboortezorg>
- <https://www.kennisnetgeboortezorg.nl/kennisbank/clientparticipatie/documenten/7972-clientenperspectief-op-kwaliteit-integrale-geboortezorg-npcf>
- Handleiding start een vitale Moederraad (Consortium Nijmegen) geplaatst op de website van CPZ april 2017 <https://www.kennisnetgeboortezorg.nl/kennisbank/clientparticipatie/documenten/8091-handleiding-start-een-vitale-moederraad-consortium-nijmegen-juni-2014>

<http://docplayer.nl/48812313-Klein-maar-fijn-project-clientenparticipatie.html>